

ผลการสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก และคำเฉลยข้อสอบเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ สามารถเปิดเผยได้หรือไม่

งานวิจัยได้มีการจัดอันดับค่านิยมการรับราชการ ๕ อันดับแรกที่การรับราชการเป็นอาชีพที่หลายคนใฝ่ฝัน ได้แก่ ความมั่นคงในการทำงาน การได้ทำงานที่น่าสนใจ ความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อได้ทำงาน การมีโอกาสเจริญเติบโตและก้าวหน้าในองค์กร และการได้มีส่วนร่วมในการทำงานตามลำดับ แต่เนื่องจากตำแหน่งงานในหน่วยงานราชการมีจำกัดแต่ความต้องการเข้ารับราชการมีจำนวนมาก ดังนั้น เมื่อหน่วยงานราชการเปิดให้มีการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ จึงมีผู้สนใจสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อมีประกาศรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติเข้ารับราชการของหน่วยงานราชการต่างๆ แล้ว จะเกิดคำถามที่ตามมาว่ากระบวนการสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือกของหน่วยงานราชการมีความโปร่งใส ยุติธรรมหรือไม่ และข้อมูลใดบ้างที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้

ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาความเคลือบแคลงสงสัยดังกล่าว ปัจจุบันหน่วยงานราชการได้มีการเปิดกว้างในการให้ประชาชนตรวจสอบกระบวนการสอบแข่งขันการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ โดยให้ประชาชนซึ่งแจ้งความประสงค์ขอเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารอันเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ให้ประชาชนมีโอกาสอย่างกว้างขวางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐทำให้ได้รับรู้และสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้การบริหารงานภาครัฐเป็นไปอย่างโปร่งใส มุ่งประโยชน์สุขของประชาชนซึ่งในเรื่องการขอเข้าตรวจสอบกระดาษคำตอบและคำเฉลยข้อสอบเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ โดยจะเห็นได้ว่าปัจจุบันส่วนราชการได้ให้ความสำคัญ และอำนวยความสะดวกในการขอข้อมูลผลการสอบของตนเอง เพื่อแสดงความโปร่งใสในกระบวนการสอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการของหน่วยงานตน เช่น สำนักงาน ก.พ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) ได้จัดทำขั้นตอนและวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการขอข้อมูลผลการสอบสำนักงาน ก.พ. และเผยแพร่ให้แก่ผู้เข้าสอบทุกท่านได้เข้าใจ และสร้างความมั่นใจว่าระบบการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก) ของสำนักงาน ก.พ. ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรมโดยประชาชนสามารถทราบขั้นตอน และวิธีการขอทราบข้อมูลผลการสอบของตนเองได้จาก <http://job.ocsc.go.th/images/doc/examscorerequest.pdf> เป็นต้น

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ได้เคยวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ตามนัยแห่งคำวินิจฉัยฯ ที่ สค ๘๓/๒๕๕๓ โดยผู้ขอข้อมูลขอข้อมูลจำนวน ๓ รายการ ได้แก่ ๑) กระดาษคำตอบของผู้สมัคร ๒) ข้อสอบ ๓) คำเฉลยคำตอบ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยว่าการขอเข้าตรวจสอบกระดาษคำตอบและขอทราบผลคะแนนสอบ ซึ่งเคยมีผู้ขอเข้าตรวจสอบกระดาษคำตอบและขอทราบผลคะแนนสอบของตนเองในการเข้าสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในส่วนราชการ คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ กระดาษคำตอบของผู้สมัครที่ไม่มีเนื้อหาที่เป็นตัวข้อสอบมีแต่แบบฟอร์มสำหรับใช้กรอกตัวเลือกเพื่อตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ

ให้เกิดความโปร่งใสในการทำงานอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และทำให้ผู้สอบแข่งขันมีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นข้อมูลที่เปิดเผยได้ ส่วนรายการที่ ๒ คือ ข้อสอบ (แบบทดสอบ) และรายการที่ ๓ คือ คำเฉลยคำตอบ เห็นว่าหน่วยงานราชการใช้ระบบคลังข้อสอบในการนำข้อเสนอมายังคลังข้อสอบมาใช้หมุนเวียนในการออกข้อสอบแต่ละครั้งการเปิดเผยอาจกระทบต่อกระบวนการออกข้อสอบในระบบหมุนเวียนข้อสอบจากคลังข้อสอบของหน่วยงานราชการ และอาจทำให้กระบวนการสอบของหน่วยงานราชการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่าคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ ของหน่วยงานราชการจึงชอบแล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยงานราชการที่มีการเปิดสอบแข่งขันสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ พนักงานราชการทั่วไป พนักงานจ้างเหมา เช่นเดียวกับหน่วยงานราชการแห่งอื่น โดยการเปิดสอบแต่ละครั้งจะดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ร. (คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา) กำหนด และมีการประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และได้ส่งประกาศรับสมัครสอบไปยังหน่วยงานราชการต่างๆ โรงเรียน มหาวิทยาลัย และสถานีวิจัยกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อขอความร่วมมือให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง และเมื่อกระบวนการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว และมีการประกาศรายชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับราชการเรียบร้อยแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ยึดแนวปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย โดยผู้เข้าสอบสามารถขอทราบผลคะแนนสอบของตนเองได้ ซึ่งแนวปฏิบัติที่ผ่านมาเมื่อมีผู้ขอทราบผลคะแนนสอบหรือขอเข้าตรวจสอบกระดาษคำตอบของตนเอง ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการสอบแข่งขันจะเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและแจ้งผลคะแนนให้ผู้ขอข้อมูลทราบ ซึ่งผู้ขอข้อมูลส่วนมากให้เหตุผลในการขอทราบผลการสอบว่าจะได้นำไปพัฒนาตนเองในการสอบครั้งต่อไป

ดังนั้น เมื่อประชาชนมีความประสงค์ในการขอทราบข้อมูลผลการสอบของตนเองสามารถแจ้งความประสงค์ไปยังหน่วยงานราชการที่จัดสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกและแจ้งผลการสอบให้ผู้ขอข้อมูลทราบเพื่อให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเกิดความโปร่งใสในการทำงานอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและทำให้ผู้สอบแข่งขันมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเข้ารับราชการของหน่วยงานของรัฐ ส่วนคำเฉลยข้อสอบเป็นดุลพินิจของหน่วยงานเจ้าของข้อมูล ในกรณีที่หน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล หากผู้ขอข้อมูลไม่เห็นด้วยกับการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลผู้ขอข้อมูลมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

กลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักบริหารงานกลาง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

หนังสือ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, “คู่มือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ”, กรุงเทพฯ, ๒๕๔๖.

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๙๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓.

เอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ปรียานุช วัฒนกุล, “ค่านิยมในการรับราชการของข้าราชการยุคใหม่ในบริบทของความเปลี่ยนแปลง”, สืบค้นเมื่อ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ (Online), Available URL

<http://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/research-preeyanut-2550.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร, “คำถามที่ได้รับการสอบถามเป็นจำนวนมาก และเป็นที่น่าสนใจ”, สืบค้นเมื่อ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ (Online), Available URL

<http://www.oic.go.th/content/FAQ.htm>

องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี, “การขอดูคะแนนสอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐”, สืบค้นเมื่อ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ (Online), Available URL

[http://www.chonmuang.go.th/webboard_detail.php?dolP=1&checkIP=\\$chkIP&hd=1&id=751&checkAdd=\\$chkAd&dum=379156_ypk](http://www.chonmuang.go.th/webboard_detail.php?dolP=1&checkIP=$chkIP&hd=1&id=751&checkAdd=$chkAd&dum=379156_ypk)